

Gimnazjum Nr 5
im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Mysłowicach

Szkolny Program Wychowawczy
na lata 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019

Mysłowice, wrzesień 2016

WSTĘP

Wychowanie ma być pomocą w kształtowaniu samodzielnej i autonomicznej osoby ludzkiej. Celu takiego nie można jednak osiągnąć za pomocą działań zewnętrznych, a jedynie od wewnątrz. Proces wychowania może przynieść pozytywne skutki tylko wtedy, gdy wychowanek wyrazi nań zgodę, tzn. gdy zaakceptuje przekazywane mu treści i podejmie samodzielną decyzję o zmianie swoich dotychczasowych zachowań, poglądów itp.

Jest rzeczą oczywistą, że w wychowaniu młodego człowieka najważniejszą rolę odgrywa dom rodzinny. Szkoła może udzielać w tej dziedzinie pewnego wsparcia i źle by było, gdyby starała się zastępować czymś innym ideały wyniesione z domu rodzinnego. Rola szkoły pozostaje jednak niezastąpiona w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijania jego wiedzy i umiejętności. Niezwykle ważne jest, więc uzgodnienie stanowiska wychowawczego pomiędzy szkołą, a domem rodzinnym. Obie strony powinny współdziałać i wspierać się w dążeniu do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka.

Wychowanie i nauczanie w stanowią integralną całość. W szkole dbamy o wszechstronny rozwój ucznia. Pragniemy wychować człowieka, który szanuje siebie oraz otaczających. Działania podejmowane przez szkołę mają za zadanie wspomagać i uzupełniać działania rodziców, których rola w wychowaniu jest najważniejsza.

Zadaniem szkoły jest rozwijanie współpracy ze środowiskiem lokalnym, z instytucjami działającymi na terenie miasta: Urzędem Miasta, Miejskim Ośrodkiem Kultury, Parafią, Policją oraz innymi instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach wychowawczych. Dążymy do ukształtowania w młodych ludziach świadomości, że tworzą integralną część społeczności lokalnej i uczestniczyli czynnie w jej tworzeniu.

Istotnym zadaniem jest uniknięcie zjawisk patologicznych oraz zapewnienie bezpieczeństwa uczniom.

CELE WYCHOWANIA:

1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia: intelektualnego, psychicznego, społecznego, zdrowotnego, estetycznego, moralnego, duchowego.
2. Kształtowanie postaw społecznych opartych na poszanowaniu prawa każdego człowieka do odmienności poglądów, wyboru dróg życiowych i kreatywnego myślenia. Uważliwienie na uczucia innych ludzi.
3. Budzenie szacunku dla państwa jako dobra wspólnego: odnajdywanie swojego miejsca w rodzinie, grupie rówieśniczej, społeczności lokalnej, państwie, Europie i świecie; budowanie systemu wartości chroniących tożsamość narodową.
4. Kształtowanie umiejętności i postaw uczniów umożliwiających im poznawanie świata, wspomaganie ich samodzielności uczenia się, inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć.
5. Rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz motywowanie do dalszej edukacji i realizacji własnych celów poprzez rzetelną pracę i uczciwość.
6. Tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego.
7. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków.
8. Integrowanie zespołów klasowych poprzez samorządność uczniowską. Wyrabianie nawyków współdziałania i współtworzenia w grupie.
9. Przygotowanie uczniów do uczestnictwa w życiu kulturalnym.

CELE WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI:

1. Dążenie do usprawnienia pracy wychowawczej;
2. Lepsze poznanie uczniów w środowisku szkolnym i domowym; budowanie pozytywnych relacji uczeń-rodzic-nauczyciel;
3. Uświadomienie rodzicom, że wielostronny rozwój dziecka zależy od wspólnie realizowanych działań; wypracowanie partnerskich stosunków;
4. Organizacja spotkań szkoleniowo – informacyjnych dla rodziców; budowanie, umacnianie więzi między nauczycielami a rodzicami;
5. Motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą, proponowanie rodzicom określonych form oddziaływań wychowawczych; uzgodnienie wspólnego podejścia wychowawczego, udzielanie sobie wzajemnej pomocy i wsparcia.

ZASADY WSPÓLPRACY Z RODZICAMI:

Zasada pozytywnej motywacji. Nieodzownymi warunkami skutecznego współdziałania są: dobrowolność udziału, świadomość celowości współpracy, świadomość korzyści z nią związanych.

Zasada partnerstwa. Mówi o równorzędnych prawach i obowiązkach nauczycieli i rodziców. Obie strony powinny dążyć do budowania wspólnoty wychowującej.

Zasada wielostronnego przepływu informacji. Wielostronny przepływ informacji umożliwia: konfrontowanie różnych opinii i ocen na temat problemów bądź sukcesów wychowawczych, konfrontowanie rodzaju oddziaływań wychowawczych i ich rezultatów.

Zasada jedności oddziaływań. Dotyczy zgodności celów oraz form i metod ich osiągnięcia.

Zasada aktywnej i systematycznej współpracy. Współdziałanie rodziców i nauczycieli w obszarze wychowania wymaga czynnego udziału i stałego zaangażowania w inicjowaniu i podejmowaniu działań na rzecz tegoż wychowania.

ROLA WYCHOWAWCY KLASY:

1. Tworzy warunki wspomagające rozwój ucznia, proces jego uczenia się, przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie.
2. Inspiruje i wspomaga działania zespołowe uczniów.
3. Podejmuje działania umożliwiające rozwiązanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.
4. Adekwatnie, ale stanowczo i odpowiedzialnie reaguje na łamanie przepisów szkolnych przez uczniów, sytuacje patologiczne i przejawy demoralizacji.
5. Otacza indywidualną opieką każdego wychowanka.
6. Planuje i organizuje wspólnie z uczniami i rodzicami różne formy życia zespołowego, które rozwijają jednostki i integrują zespół uczniowski.
7. Ma wpływ na ustalenie treści i formy tematycznych zajęć na godzinach wychowawczych. Może przeznaczyć lekcję wychowawczą na omówienie bieżących spraw i problemów zgodnie z zapotrzebowaniem uczniów danej klasy.
8. Współdziała z nauczycielami przedmiotów, ustalając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy uczniów uzdolnionych, jak i z różnymi trudnościami).
9. Współpracuje ze specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności. Organizację i formę udzielania tej pomocy na terenie szkoły określają przepisy w sprawie zasad udzielania pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

10. Organizuje obowiązkowe zebrania z rodzicami oraz kontakty indywidualne w miarę potrzeb.
11. Traktuje wychowanka podmiotowo, a nie instrumentalnie, nie redukuje go do przedmiotu własnych oddziaływań, nie poddaje jakiemukolwiek urzeczowieniu.

ROLA NAUCZYCIELI:

1. Organizuje proces dydaktyczno-wychowawczy w zakresie powierzonego przedmiotu nauczania i jest odpowiedzialny za jego przebieg, poziom i wyniki nauczania.
2. Realizuje program kształcenia, wychowania i opieki w ramach powierzonych mu przedmiotów, osiągając w stopniu optymalnym cele i zadania szkoły ustalone w Planie Pracy Szkoły i wynikający z założeń programowych poszczególnych przedmiotów.
3. Wzbogaca własny warsztat pracy przedmiotowej i zabiega o jego modernizację.
4. Opracowuje regulamin wewnętrzny swojej pracowni przedmiotowej, zapoznaje z nim uczniów oraz czuwa nad prawidłową jego realizacją.
5. Wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów ich zdolności i zainteresowania.
6. Udziela pomocy w przezwyciężaniu trudności szkolnych w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów.
7. Bezstronnie oraz sprawiedliwie ocenia i traktuje wszystkich uczniów na miarę ich możliwości.
8. Informuje rodziców, wychowawcę klasowego, Radę Pedagogiczną o wynikach dydaktyczno- wychowawczych swoich uczniów.
9. Bierze czynny udział w różnych formach doskonalenia zawodowego.
10. Prowadzi prawidłowo dokumentację pedagogiczną.

ROLA PEDAGOGA:

Specyfika roli pedagoga szkolnego pozwala na całościowy nadzór nad wszystkimi planami i działaniami wychowawczymi szkoły. Pedagog uczestniczy w realizacji zaplanowanych działań na poziomie poszczególnych klas poprzez:

1. skuteczne organizowanie pomocy zarówno dla indywidualnego ucznia, jak i zespołu klasowego
2. indywidualną pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z migracją zarobkową rodziców,
3. współpracę z rodzicami, nauczycielami i uczniami,

4. współpracę z instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie; wie, gdzie szukać pomocy w szczególnych sytuacjach, kiedy i gdzie pokierować ucznia i rodziców,
5. pracę indywidualną z uczniami i rodzicami,
6. diagnozowanie problemów wychowawczych szkoły,
7. prowadzenie przedsięwzięć o charakterze szkoleniowym dla różnych grup odbiorców,
8. przeciwdziałanie i zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz profilaktykę uzależnień.

WSPÓLNE CELE I ZADANIA :

1. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez tworzenie i kultywowanie jej tradycji.
2. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym oraz poszanowania dla dziedzictwa narodowego.
3. Rozwój ucznia i kształtowanie prawidłowych postaw.
4. Dbłość o zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów.
5. Przygotowanie do właściwego wyboru dalszej drogi edukacyjnej.

I. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez tworzenie i kultywowanie jej tradycji.

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Poznanie historii szkoły i jej osiągnięć.	Godziny wychowawcze, akademie i uroczystości szkolne	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy
Popularyzowanie sylwetki Patrona w środowisku szkolnym. Realizowanie tematyki o osobie i twórczości Patrona szkoły; • Organizowanie konkursów wiedzy o Patronie; • Organizowanie uroczystości szkolnych	Godziny wychowawcze, zajęcia pozalekcyjne, akademie i uroczystości szkolne, wystawy, konkursy	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy
Prowadzenie kroniki szkoły, strony internetowej.	Kronika, strona internetowa	Cały rok	Nauczyciele informatyki, języka polskiego, religii
Dbanie o wystrój szkoły oraz placówki.	Aktualizowanie gazetek ściennych	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy
Organizowanie imprez o charakterze środowiskowym.	Dzień Rodziny	V- VI	Nauczyciele

II. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym oraz poszanowania dla dziedzictwa narodowego.

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zapoznanie uczniów z obrzędami i tradycjami rodzinnymi, narodowymi, lokalnymi i kulturowymi.	Godziny wychowawcze, akademie i uroczystości szkolne	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele historii, wos –u
Uwrażliwienie na specyfikę dziejów i tradycji naszego narodu. Wzbudzenie chęci do uczestnictwa w obchodach świąt państwowych.	Lekcje historii, godziny wychowawcze, apele i akademie szkolne	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy
Kształtowanie postawy patriotyzmu. Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych. Rozwijanie szacunku dla miejsc pamięci narodowej.	Godziny wychowawcze, lekcje historii i WOS-u	Cały rok	Wychowawcy, rodzina, nauczyciele historii

Organizowanie wycieczek krajoznawczych.	Wycieczki	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy
Poznanie swoich praw obywatelskich.	Lekcje historii, wybory do samorządu szkolnego i klasowego	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, rodzina

III. Rozwój ucznia i kształtowanie prawidłowych postaw

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie umiejętności twórczego myślenia i wyrażania własnych opinii.	Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog
Kształtowanie szacunku wobec innych osób.	Rozmowa indywidualna, dyskusja	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, rodzina
Propagowanie zasad savoir-vivre. Szczególnie propagowanie kultury słowa wśród uczniów.	Rozmowy, pogadanki, drama	Cały rok	Wychowawcy, pedagog,
Rozwój umiejętności wartościowania, wyciągania wniosków, analizowania i uogólniania.	Zajęcia lekcyjne, zajęcia warsztatowe, spotkania okolicznościowe, wycieczki	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog
Pogłębianie wiedzy o sobie: • uświadamianie własnych dążeń, poczucia własnej wartości • kształtowanie postawy asertywności • kształtowanie umiejętności wyrażania emocji. • rozwijanie odpowiedzialności za siebie.	Lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, rodzina
Rozwijanie umiejętności samooceny	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem	Cały rok	pedagog, wychowawcy
Zwiększenie samodzielności myślenia i działania. Zaspakajanie potrzeby samorealizacji.	Zajęcia lekcyjne, zajęcia warsztatowe	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog i rodzina
Kształtowanie pozytywnej atmosfery w klasie. Adaptacja i integracja uczniów w zespołach klasowych: • uświadomienie sobie konieczności własnego wkładu w rozwój klasy; • pogłębianie wiedzy o swojej klasie; • kształtowanie postawy koleżeństwa;	Wycieczki, zajęcia sportowe, godz. wychowawcze	Cały rok	Wychowawcy, koordynator d/s bezpieczeństwa, pedagog

- kształtowanie umiejętności komunikowania się; - zaspakajanie potrzeb współdziałania.			
Przygotowanie do pracy grupowej i indywidualnej	Zajęcia lekcyjne, zajęcia sportowe	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy
Uświadomienie roli rodziny: - znalezienie swojego miejsca w rodzinie; - uświadomienie wpływu rodziny na nasze życie.	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia świetlicowe, zajęcia z pedagogiem	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, rodzina
Kształtowanie umiejętności korzystania ze środków przekazu informacji: - media elektroniczne; - Internet; - reklama.	WOS, zajęcia biblioteczne, informatyka	Cały rok	Nauczyciele, nauczyciel bibliotekarz
Poprawa frekwencji uczniów na lekcjach. Eliminowanie nieusprawiedliwionych nieobecności : - budowanie u ucznia pozytywnej motywacji do chodzenia do szkoły, - wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych - organizowanie ciekawych zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami uczniów, - diagnozowanie przyczyn nieobecności uczniów w szkole,	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem	Cały rok , wg potrzeb	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice
Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia: - zapoznajawanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz oznakowaniem BHP, regulaminami pracowni, itp.; - zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia; - organizowanie prób ewakuacji; - zapoznajawanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego.	Godz. wychowawcze, zajęcia z pedagogiem	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog

IV. Dbalność o zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Uświadomienie bezcennej wartości życia ludzkiego.	Godziny wychowawcze, rozmowy indywidualne, zajęcia z pedagogiem, lekcje biologii	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele biologii
Poznanie zasad zdrowego trybu życia. Poznanie zasad racjonalnego żywienia i uświadomienie korzyści stąd płynących.	Pogadanki higienistki szkolnej, godziny wychowawcze, lekcje biologii. Filmy wideo, programy profilaktyczne, lekcje biologii i chemii	Cały rok	wychowawcy, nauczyciele biologii, pielęgniarka
Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego	Konkursy, wycieczki (ćwiczeń rekreacyjnych, konkursów sprawnościowych, wycieczek, zawodów sportowych)	Cały rok	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele
Stosowanie zasad higieny osobistej.	Godziny wychowawcze, lekcje biologii	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy
Organizowanie imprez o charakterze środowiskowym.	Dzień Rodziny	V- VI	Nauczyciele
Działalność profilaktyczna dotycząca przeciwdziałaniu uzależnieniom: • uniwersalna: - wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji, takich jak: środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych; • selektywna - poszerzanie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych	- zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, zajęcia rozwijające uzdolnienia i zainteresowania uczniów, zajęcia edukacyjnych religii oraz etyki, zajęciach wychowania do życia w rodzinie, zajęcia z wychowawcą, - realizacja programów profilaktycznych; - zajęcia profilaktyczne w formie: interaktywnych wykładów, warsztatów, projektów, debat, spektakli teatralnych lub w innych formach uwzględniających aktywne metody pracy; - spotkania pedagogizacyjne - spotkanie uczniów z psychologiem lub pedagogiem na terenie szkoły,	Cały rok, wg potrzeb	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, Instytucje wspierające rozwój dziecka, MOPS, Sąd, Policja, MKRPA

objawów używania środków i substancji (jw.), a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach; - wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych - współpraca z rodzicami uczniów • wskazująca - wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji uzależniających lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia - współpraca z rodzicami uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub inne zachowania ryzykowne	- udzielanie rodzicom porad, konsultacji przez pedagoga, nauczyciela, wychowawcę, - spotkania z terapeutą do spraw uzależnień, - wzmacnianie samooceny ucznia poprzez zachęcanie go do udziału w zajęciach dodatkowych organizowanych na terenie szkoły i poza nią oraz aktywnego udziału w życiu szkoły - wskazanie rodzicowi instytucji, która zajmuje się terapią młodzieży z uzależnieniami - wsparcie psychologiczne, pedagogiczne	Cały rok, wg potrzeb	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka, Instytucje wspierające rozwój dziecka, MOPS, Sąd, Policja, MKRPA
Poznanie istoty agresji: • Własna i cudza agresja. • Prawidłowe reagowanie na agresję	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem	Według potrzeb	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele

V. Przygotowywanie do właściwego wyboru dalszej drogi edukacyjnej

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Pomoc uczniom w określeniu swoich mocnych stron, zainteresowań oraz predyspozycji.	Godz. wychowawcze, konsultacje z pracownikami PPP, zajęcia z pedagogiem	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, rodzina
Przygotowanie uczniów klas III do dokonania trafnego wyboru dalszego kierunku kształcenia.	Rozmowy indywidualne z uczniami, spotkania z przedstawicielami szkół Ponadgimnazjalnych	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, rodzina
Przygotowanie uczniów do aktywności zawodowej i odnalezienia się na rynku pracy.	Spotkanie z pracownikiem PPP, godziny wychowawcze, lekcje j. polskiego	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, rodzice, nauczyciele języka polskiego
Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach.	Zajęcia z pedagogiem szkolnym, doradcą zawodowym, godz. wychowawcze, Targi	II semestr	Pedagog, doradca zawodowy, wychowawcy

	Edukacyjne, wyjazdy na Dni Otwarte do szkół ponadgimnazjalnych		
Propagowanie wartości nauki, uświadamianie wpływu osiągniętych wyników na dalszą naukę i karierę zawodową.	Godz. wychowawcze i rozmowy indywidualne	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, rodzina dyrektor szkoły

VI. Współpraca i wspieranie rodziców

Zadania	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły (WZO, Statut szkoły, Program Wychowawczy Szkoły, Program Profilaktyki Szkoły, itp.)	Prelekcja, zebrania z rodzicami	IX	Dyrektor, Wychowawcy
Organizowanie „zajęć otwartych”, prelekcji, spotkań informacyjno - szkoleniowych dla rodziców prowadzonych przez specjalistów (psychologa z PPP, przedstawicieli policji, kuratorów sądowych, itp.).	Prelekcje, lekcje otwarte, wykłady, spotkania	Cały rok wg potrzeb	Wychowawcy, pedagog
Podejmowanie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych.	Rozmowy indywidualne	Cały rok wg.potrzeb.	Wychowawcy, pedagog, rodzina,
Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły (współorganizowanie imprez, wycieczek, spotkań)	Spotkanie z rodzicami, wycieczki, imprezy	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, rodzina
Informowanie rodziców o osiągnięciach, sukcesach, trudnościach i problemach uczniów (wyniki w nauce, zachowanie, egzaminy, konkursy, osiągnięcia sportowe).	Rozmowy indywidualne	Cały rok	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele
Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu ich problemów z dziećmi.	Rozmowy indywidualne, skierowanie do poradni PPP lub innych specjalistów, pomoc w kontaktach z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	Według potrzeb	Pedagog, wychowawcy, dyrektor szkoły
Docenianie rodziców, których dzieci osiągają wysokie wyniki w nauce, szczególne osiągnięcia oraz rodziców zaangażowanych w życie szkoły.	Pochwała dyrektora, wychowawcy, listy gratulacyjne	VI, według uznania	Dyrektor, wychowawcy klas

Proces wychowawczy realizujemy tak, aby nasz uczeń – absolwent był człowiekiem:

- rozwijającym swoje zainteresowania, talenty i pasje
- oceniającym adekwatnie swoje możliwości
- potrafiącym nazywać swoje emocje i radzić sobie z nimi
- będącym wrażliwym na potrzeby i krzywdę innych
- doceniającym wagę więzi międzyludzkich
- kreatywnym i przedsiębiorczym
- aby miał poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości
- dostrzegającym urodę świata i potrafiącym w sposób odpowiedzialny korzystać z jej zasobów
- wzorującym się na wielkich autorytetach tego świata
- odznaczającym się wysoką kulturą osobistą
- żywiącym patriotyczne uczucia do ojczyzny i z szacunkiem odnoszącym się do tradycji
- szanującym wartości rodzinne
- mającym rozwiniętą umiejętność rozwiązywania problemów dotyczących sytuacji życiowej

OPIS DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH.

1. Praca wychowawcza w klasie I gimnazjum.

W klasie I nauczyciele głównie skupiają się głównie na poznaniu uczniów (diagnoza wstępna), integracji zespołu klasowego oraz zespołu rodziców, a także na wypracowaniu form pracy z rodzicami.

Najważniejsze kierunki pracy z grupą to:

1. Tworzenie społeczności gimnazjalnej.
2. Znajomość praw i obowiązków ucznia gimnazjum.
3. Kształtowanie i doskonalenie sztuki uczenia się.
4. Wpajanie uwrażliwienia na drugiego człowieka.
5. Kształtowanie swojej aktywności i kreatywności.
6. Poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Nasze uczucia i emocje.
7. Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego

Kierunki wychowawcze	Treści	Sposób realizacji
Tworzenie społeczności gimnazjalnej	- integracja zespołów klasowych - rozwijanie tradycji szkoły - udział w konkursach, akademiach, apelach, zawodach sportowych, - organizacja zajęć integracyjnych oraz wspólnych wyjazdów, - reprezentowanie szkoły na uroczystościach i imprezach środowiskowych, itp., - włączanie rodziców w planowanie i organizowanie imprez szkolnych.	- aktywizujące metody pracy stosowane na lekcjach - systematyczne kontakty z rodzicami - wypracowanie zasad współpracy
Znajomość praw i obowiązków ucznia gimnazjum	- zaznajomienie z prawami i obowiązkami uczniów oraz innymi regulaminami, procedurami obowiązującymi w naszej szkole oraz mobilizowanie do jego przestrzegania.	- pogadanki na lekcjach wychowawczych, - spotkania z pedagogiem, - systematyczna kontrola zdobytej wiedzy z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
Doskonalenie sztuki uczenia się	- kształcenie techniki efektywnego uczenia się, - praca z uczniem zdolnymi i dysfunkcyjnym, - koordynacja działań wychowawcy, pedagoga i poradni psychologiczno – pedagogicznej, - udział młodzieży w zajęciach profilaktyczno – wychowawczych i wyrównawczych, - organizowanie pomocy koleżeńskiej.	- warsztaty, instruktaż, dyskusje na temat metod nauczania, - udział w konkursach przedmiotowych i artystycznych, - stosowanie różnych metod dydaktycznych
Kształcenie wrażliwości na drugiego człowieka	- współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę, - organizowanie pomocy materialnej i rzeczowej, - opieka wychowawcza nad uczniem trudnym i zaniedbanym środowiskowo, - kształtowanie postawy akceptacji i tolerancji, - pedagogizacja rodziców, - pomoc koleżeńska	- dożywianie, - zbiórka odzieży, zabawek itp. dla osób będących w trudnej sytuacji.
Kształtowanie swojej aktywności i kreatywności	- podejmowanie działań okolicznościowych w szkole i środowisku, - tworzenie tradycji klasowych i szkolnych, - wdrażanie uczniów do samorządności, - zachęcanie do korzystania z oferty kulturalnej.	- realizacja programu profilaktyki, - organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych, - praca w organizacjach szkolnych i kołach zainteresowań, - podejmowanie różnorodnych działań w samorządzie szkolnym

Poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Nasze uczucia i emocje	- kształtowanie postaw asertywnych, - wskazywanie sposobów redukowania napięcia, - nauka podstawowych zasad komunikacji interpersonalnej, - umiejętność rozpoznawania i nazywania uczuć, empatia	pogadanki na temat zdrowego stylu życia, - warsztaty, - zajęcia prowadzone metodami aktywnymi
Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego	- udzielanie wskazówek, by uzyskać dobry wynik na egzaminie - planowanie nauki i systematycznej pracy - utwierdzanie wiary w siebie i własne możliwości - dobre planowanie samodzielnej nauki - samowychowanie, samodoskonalenie	- aktywne dyskusje z uczniami podczas lekcji wychowawczych - pogadanka lub inna forma na temat stawiania konkretnych celów i sposobów do ich osiągnięcia - rozpoznawanie swoich mocnych i słabych stron

2. Praca wychowawcza w klasie II gimnazjum.

W klasie drugiej wychowawcy podejmują wzmożone oddziaływania ukierunkowane na zdiagnozowane obszary problemowe.

Najważniejsze kierunki pracy z tą grupą to:

1. Kształtowanie aktywnego dążenia do osiągnięcia celów edukacyjnych i życiowych.
2. Znajomość swoich praw, przestrzeganie obowiązków i stosowanie zasad dobrego współżycia w grupie.
3. Jestem Polakiem, Europejczykiem, mieszkańcem swojej miejscowości.
4. Zachowanie w różnych sytuacjach życiowych.
5. Znajomość swojej wartości – wybieranie życia bez nałogów i ryzykownych zachowań.
6. Uroki i trudności okresu dojrzewania
7. Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego

Kierunki wychowawcze	Treści	Sposoby realizacji
Dążenie do osiągnięcia celów edukacyjnych i życiowych	- budzenie ciekawości poznawczej, - pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczego wykorzystania, - prezentacja skutecznych technik uczenia się.	- pogadanki i spotkania z pedagogiem, - dokonywanie samooceny na godzinach wychowawczych, - udział w konkursach organizowanych przez szkołę, imprezach pozaszkolnych, olimpiadach.
Znajomość swoich praw, przestrzeganie obowiązków i stosowanie zasad dobrego współżycia w grupie	- uświadamianie uczniom konieczności dbania o dobre imię i honor szkoły, - określenie zasad zachowań asertywnych, - komunikacja międzyludzka, kultura dyskusji i słowa, - zwracanie uwagi na poprawność językową i kulturę słowa.	- przypomnienie o zapisach zawartych w podstawowych dokumentach szkoły, - apele porządkowe, - pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych
Jestem Polakiem, Europejczykiem, mieszkańcem swojej miejscowości	- kształtowanie odpowiednich postaw obywatelskich, rozwijanie poczucia przynależności do społeczności	- dyskusje na godzinach wychowawczych, - udział w uroczystościach patriotycznych

	lokalnej, ojczyzny, kręgu kulturowego, wpajanie szacunku do tradycji, historii i symboli narodowych, - zwracanie szczególnej uwagi na momenty dziejowe, z których powinniśmy być dumni, - odwiedzanie lokalnych miejsc pamięci narodowej.	
Zachowanie w różnych sytuacjach życiowych. Kultura na co dzień	- poznanie zasad zachowania się w różnych sytuacjach życiowych (strój, nasze reakcje, komunikacja, itp.), - kultura słowa oraz kultura dyskusji	- udział w ofercie kulturalnej szkoły oraz środowiska lokalnego, - pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych
Znajomość swojej wartości – wybieranie życia bez nałogów i ryzykownych zachowań	- trening umiejętności społecznych i psychologicznych, - sposoby rozwiązywania sytuacji trudnych, - samouświadomienie	- udział w programach profilaktycznych, - udział w konkursach o treściach prozdrowotnych, - pogadanki na lekcjach wychowawczych
Dojrzewanie – uroki i trudności	- rozwój emocji w okresie dojrzewania, - umiejętność nazywania i akceptacja doświadczanych uczuć.	- trening w nazywaniu i wyrażaniu uczuć, - rozmowy, dyskusje.
Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego	- zwracanie uwagi na systematyczne i efektywne uczenie się - motywowanie uczniów do udziału w zajęciach przedmiotowych, przygotowujących do konkursów	- pogadanka lub inna forma na temat stylów uczenia się (jak uczą się wzrokowcy, słuchowcy, kinestetycy)

3. Praca wychowawcza w klasie III gimnazjum.

W klasie trzeciej wychowawcy mogą wprowadzić modyfikacje uwzględniające aktualną sytuację uczniów.

W programie wychowawczym przygotowujemy do odpowiedzialnego dorosłego życia, uwzględniamy świadomość prawa i konsekwencje jego łamania.

Najważniejsze kierunki pracy z tą grupą to:

1. Podejmowanie przez młodzież decyzji o wyborze kierunku swojego kształcenia.
2. Szukanie swojej roli w społeczeństwie.
3. Egzamin gimnazjalny.
4. System wartości moralnych.
5. Zakończenie kolejnego etapu edukacyjnego. Otwartość na ciągłe kształcenie się.

Kierunki wychowawcze	Treści	Sposoby realizacji
Podejmowanie przez młodzież decyzji o wyborze kierunku swojego kształcenia.	- utrwalanie zasad i technik dobrej komunikacji, radzimy sobie z krytyką i stresem, - zapoznanie z ofertą szkół ponadgimnazjalnych, - jesteśmy zaradni i przedsiębiorczy	korzystanie z różnych źródeł informacji dotyczących dalszych etapów kształcenia i wyboru zawodu, - udział w dniach otwartych szkół ponadgimnazjalnych i targach zawodoznawczych, - indywidualna pomoc rodzicom w wyborze dalszego kształcenia ich dzieci.
Szukanie swojej roli w społeczeństwie	- kształtowanie właściwych postaw obywatelskich, - wpajanie szacunku do tradycji, historii oraz symboli narodowych, regionalnymi, - powiązanie tradycji narodowej z regionalnymi, - rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, kręgu kulturowego	- zaangażowanie do prac na rzecz szkoły i środowiska, - uświadamianie uczniom konieczności dbania o dobre imię i honor szkoły, - angażowanie uczniów do pracy na rzecz szkoły, - wzmacnianie poczucia współodpowiedzialności za dobro i mienie wspólne
Egzamin gimnazjalny	- zapoznanie z procedurami egzaminu gimnazjalnego. - zapoznanie uczniów i rodziców z wynikami egzaminów próbnych - utwierdzanie wiary w siebie i własne możliwości	- spotkania z dyrekcją szkoły, - pogadanki na lekcjach wychowawczych związane ze szczegółowymi wskazówkami: Jak przygotować się do egzaminu? - przeprowadzenie egzaminów próbnych

System wartości moralnych	jestemy spadkobiercami tradycji rodzinnych, szkolnych, narodowych, cywilizacyjnych - udziałem ceremoniału szkolnego (hymn, sztandar, poczet flagowy i sztandarowy).	lekcje poświęcone wychowaniu do życia, - spotkania z pedagogiem szkolnym, - organizacja i udział w imprezach szkolnych i środowiskowych
Zakończenie kolejnego etapu edukacyjnego. Otwartość na ciągle kształcenie się	- rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia, - kształtowanie umiejętności wyszukiwania i korzystania z informacji oraz wykorzystywania ich w praktyce, - rozwijanie zainteresowań i nawyków czytelniczych, - kształtowanie umiejętności określania swoich mocnych i słabych stron.	- koła zainteresowań - lekcje biblioteczne, - lekcje wychowawcze

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej.
2. Konwencja o Prawach Dziecka
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.
4. Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 roku.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (z późniejszymi zmianami).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
9. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
12. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
13. Statut Publicznego Gimnazjum nr 5 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Mysłowicach